

РЕШЕНИЕ

№ 28047

гр. София, 20.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 52 състав,
в публично заседание на 04.12.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Силвия Димитрова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **4703** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е на основание изпратена от Дирекция „Инспекция по труда“ С. жалба от „БИО СТЕЙМ ТРЕЙД“ ЕООД, [населено място], депозирана от В. П.-С. от АК – В., с която са оспорени дадените в т.7 и т.8 от Протокол за извършена проверка №П./24.04.2024 г. предписания – работодателят да начисли във ведомост за заплати разликата до пълния размер на дължимото и уговорено трудово възнаграждение на Д. Р. Д. за положения от нея труд през м. февруари 2024 г. (за дните 28 и 29.02.2024 г.) и през м. март 2024 г. (за 01.03.2024 г.), съгласно чл.128, т.1 КТ в срок до 09.05.2024 г. Наведени са доводи за допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправните разпоредби и несъответствие с целта на закона. Според жалбоподателя разпоредбата на чл.121, ал.1 от КТ дава право на работодателя да командирова работника или служителя за изпълнение на неговите трудови задължения извън мястото му на работа, без съгласието на служителя, като по време на командироването служителят е длъжен да изпълнява трудовите си задължения на промененото си работно място. Твърди, че законодателят не е предоставил право на избор на работника/служителя къде да изпълнява трудовите си функции след като е приел командировката. Излага, че Д. Д. не се е явила на работното си място съгласно Заповед № 1/27.02.2024 г. за командировка за дните 28.02.2024 г., 29.02.2024 г. и 01.03.2024 г., поради което виновно не е изпълнила законово разпореждане на работодателя си, не е представила доказателства оправдаващи неявяването ѝ на работното ѝ място, поради което е

налице „самоотлъчка“ и работодателят правилно е отразил във фишовете за заплати дните, като „самоотлъчка“. По тези съображения счита, че предписанията са незаконосъобразни и моли същите да бъдат отменени.

Ответникът Дирекция „Инспекция по труда“ – С., чрез процесуалния си представител старши юрисконсулт П. Б., оспорва жалбата с аргументи за нейната неоснователност. Изтъква се, че Д. Д. е изпълнявала трудовите си задължения по обичайния начин в [населено място] на посочените дати, както посочва и в писмените си обяснения. За изпълняването на трудовите си задължения е представила на работодателя писмени отчети за отработените дни. Излага също, че Д. Д. е полагала труд и е извършила трудова дейност, изпълнявала е трудовите си задължения, за което се дължи и трудово възнаграждение. Претендира юрисконсултско възнаграждение. По делото са събрани писмени доказателства. Приложено е заверено копие на административната преписка.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, във връзка с доводите и твърденията на страните, приема за установено следното:

Във връзка с жалба, заведена в Информационната система на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ с вх. № 24025909 от 18.03.2024 г. и допълнение към нея, заведено с вх. № 23026349 от 18.03.2024 г. на 26.03.2024 г., 01.04.2024 г. и 24.04.2024 г. от инспектори от ДИТ - С. е извършена проверка по спазване на трудовото законодателство на „БИО СТЕМ ТРЕЙД“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място]. В хода на проверката е представено копие от трудовото досие на Д. Р. Д., включващо:

1. Трудов договор № 19/30.09.2021 г., сключен между Д. Р. Д. и „БИО СТЕМ ТРЕЙД“ ЕООД, с който служителят приема да изпълнява длъжността „специалист продажби в областта на медицината“ за представяне на всички разрешени за употреба продукти на фирма Х. Германия, в регион [населено място] и С.-област, с 8-часова продължителност на работното време;
2. Допълнително споразумение от 01.03.2022 г. към Трудов договор № 19/30.09.2021 г.;
3. Длъжностна характеристика за длъжността „Специалист продажби в областта на медицината“;
4. Фишове за изплатени трудови възнаграждения от месец октомври 2021 г. до месец февруари 2024 г.

Представена е и Заповед №1/27.02.2024 г., с която работодателят командирова Д. Р. Д. в [населено място] и регион – област П. за срок от 28.02.2024 г. до 28.03.2024 г., със задача „да предоставя продуктите на фирмата в дадения регион с оглед ефективната им продажба на фармацевтичния пазар на неговата територия“. В заповедта са определени дневни пари в размер на 40 лв. на ден, тъй като командирования остава да ношува в мястото на командировката. По отношение на квартирните пари е посочено, че са за сметка на „Био Стем Трей“ ЕООД, като на командирования са осигурени нощувки в хотел. Заповедта е връчена на лицето срещу подпис на 27.02.2024 г.

С искане изх. № 1/29.02.2024 г. и искане с изх. № 2/29.02.2024 г., връчени на 29.02.2024 г., работодателят изисква обяснения от Д. Р. Д. във връзка с нейното неявяване на работа на 28.02.2024 г. и 29.02.2024 г. в [населено място] и регион – област П., по повод издадената от него командировъчна заповед. В отговор на отправените искания, в писмени обяснения от 01.03.2024 г. лицето посочва, че поради

лични причини и краткия срок за отпътуването не се е явила на работа в [населено място], а е изпълнявала трудовите си задължения по обичайния начин в [населено място] (в рамките на основното ѝ работно време и договореното работно място), за което е предоставила на работодателя писмени отчети за отработените дни 28.02.2024 г. и 29.02.2024 г.

Като част от преписката е приложено електронно писмо от 05.03.2024 г. /л.190 от делото/, адресирано до Д. Д., с което я информират за направена резервация в хотел в [населено място] от същата дата, като е посочено, че няма ангажимент към плащане на настаняването.

В кориците на делото са представени молби за ползване на отпуск и писмени отчети за отработените дни 28.02.2024 г., 29.02.2024 и 01.03.2024 г.

Проверяващите са установили при преглед на фиша за работна заплата за месец февруари 2024 г., че работодателят е отразил 2 дни „самоотлъчка“ във връзка с неизпълнено негово разпореждане и неявяването на Д. Р. Д. в [населено място]. При преглед на фиша за работна заплата за месец март 2024 г. е установено, че работодателят е отразил в същия 1 ден „самоотлъчка“, във връзка с неизпълнено негово разпореждане и неявяване на Д. Р. Д. в [населено място]. Предвид гореизложеното проверяващите са установили, че работодателят не е начислил на Д. Р. Д. в пълен размер уговореното трудово възнаграждение за извършената от нея работа през месец февруари 2024 г. (за дните 28.02.2024 г. и 29.02.2024 г.) и през месец март 2024 г. (за деня 01.03.2024 г.), въз основа на представени отчети, с което е нарушен чл.128, т.1 от КТ.

За отстраняване на констатираните нарушения са дадени задължителни предписания, както следва:

По т.7 работодателят „БИО СТЕМ ТРЕЙД“ ЕООД да начисли във ведомост за заплати разликата до пълния размер на дължимото и уговорено трудово възнаграждение на Д. Р. Д. за положения от нея труд през м. февруари 2024 г. (за дните 28 и 29.02.2024 г.), съгласно чл.128, т.1 от Кодекса на труда.

По т.8 работодателят „БИО СТЕМ ТРЕЙД“ ЕООД да начисли във ведомост за заплати разликата до пълния размер на дължимото и уговорено трудово възнаграждение на Д. Р. Д. за положения от нея труд през м. март 2024 г. (за деня 01.03.2024 г.), съгласно чл.128, т.1 от Кодекса на труда.

Резултатите от извършената проверка и дадените предписания са обективирани в Протокол за извършена проверка № П. от 24.04.2024 г., връчен на представител на дружеството на същата дата. Срокът за изпълнение на предписанията е бил 09.05.2024 г.

По делото са представени длъжностни характеристики за длъжност „главен инспектор“ и „старши инспектор“ в дирекция „Инспекция по труда“ – С., от които е видно, че лицата, издали процесното предписание, разполагат с правомощието да прилагат принудителни административни мерки за отстраняване на нарушения по прилагане на трудовото законодателство за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

По делото са разпитани свидетелите С. З. Н. и Ж. Д. С.. Според дадените от тях показания Д. Д. е получила лично заповедта си за командировка на 27.02.2024 г. на място в дружеството.

При така установената фактическа обстановка, съдът счита от правна страна следното: Жалбата е допустима, като подадена от надлежна страна и срещу подлежащ на

съдебно оспорване административен акт. За оспорващия е налице правен интерес от оспорването му. Същата е подадена в срока по чл.405 КТ, вр. чл.149, ал.1 АПК. Видно от приложените доказателства протоколът, в който са обективирани оспорените предписания, е връчен на жалбоподателя на 24.04.2024 г., а жалбата е изпратена чрез „Е.“ на 08.05.2024 г. Следователно спазен е законовопредвидения 14-дневен срок за депозирането ѝ.

Разгледана по същество, жалбата се явява НЕОСНОВАТЕЛНА.

Съгласно изричната разпоредба на чл.168, ал.1 АПК съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен, въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт, на всички основания по чл.146 АПК, като съгласно ал.2 на същия член съдът обявява нищожността на акта, дори да липсва искане за това.

Съгласно чл.404, ал.1, т.1 от Кодекса на труда за предотвратяване и преустановяване на нарушенията на трудовото законодателство, контролните органи на инспекцията по труда, по своя инициатива или по предложение на синдикалните организации могат да прилагат принудителни административни мерки: да дават задължителни предписания на работодателите за отстраняване на нарушенията на трудовото законодателство, както и за отстраняване на недостатъците по осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд.

Съгласно чл.7, ал.1 от Устройствения правилник на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, Агенцията е организирана в обща и специализирана администрация, структурирана в Централно управление и 28 териториални дирекции „Инспекция по труда“. Съгласно чл.20, ал.1 Дирекциите „Инспекция по труда“ са териториални поделения към Главна дирекция „Инспектиране на труда“.

Разпоредбата на чл.21, ал.1 от Устройствения правилник определя инспектора като контролен орган, който по силата на чл.23, ал.1, т.1, при установяване на нарушение на законодателството, прилага принудителни административни мерки, определени в нормативните актове, по които Агенцията осъществява контролна дейност. Според чл.21, ал.2 от цитирания правилник, правомощия на инспектор имат всички служители, назначени на длъжностите инспектор и юрисконсулт, както и ръководителите на административни звена в специализираната администрация. Служителите в териториалните дирекции „Инспекция по труда“ имат компетентност на контролен орган в териториалния обхват на съответната дирекция. Служителите на дирекция „Инспекция по труда Софийска област“ имат компетентност на контролен орган и в териториалния обхват на Столичната община съгласно чл.21, ал.4 от Устройствения правилник.

Когато оформят актове по чл.404, ал.1 КТ, инспекторите действат от името на съответната администрация, която им е възложила съответни функции. В този смисъл предписанията, обективирани в Протокол за извършена проверка №П. от 24.04.2024 г. са издадени от компетентен орган - инспектори в Дирекция „Инспекция по труда“ – [населено място].

Индивидуалният административен акт – писмени предписания, е издаден в законоустановената писмена форма и съдържа всички необходими реквизити за неговото издаване съгласно чл.58, ал.2 АПК, приложим на общо основание, доколкото в КТ не са установени по изричен начин правилата за форма на акта. Съдът не констатира и пороци във формата на административния акт. Актът съдържа

фактическите и правни изводи на органа, мотиви за достигане до крайните изводи за нарушения, които са проверими от съда, спазени са и останалите формални изисквания към съдържанието на индивидуалните административни актове. Това е така, доколкото съществени процесуални нарушения са тези нарушения, които биха се отразили на решението на административният орган и биха довели до различен правен резултат.

На жалбоподателя е била предоставена възможност да ангажира пред контролния орган писмени доказателства във връзка със спазването на трудовото законодателство, така и възможност да вземе активно участие в започналото административно производство. Следователно в административното производство не са допуснати нарушения на процесуалните правила, които да се определят като съществени и които да опорочат акта на основание чл.146, т.3 АПК.

При извършена преценка на материалната законосъобразност на обективизираните в т.7 и т.8 на Протокол за извършена проверка № П. от 24.04.2024 г. предписания, съдът счита, че същите са законосъобразни.

Съгласно чл.126, т.1 от КТ при изпълнение на работата, за която се е уговорил, работникът или служителят е длъжен да се явява навреме на работа и да бъде на работното си място до края на работното време. „Самоотлъчката” не е законоустановено понятие. Този термин се използва в практиката за ден, в който работникът/служителят не се е явил на работа без уважителна причина за това. В разпоредбата на чл.352 от Кодекса на труда изчерпателно са изброени случаите, при които времето се признава трудов стаж без работникът или служителят да е работил, като следва да се има предвид, че в тях не е включено времето, през което работникът или служителят не се явява на работа без разрешение и уведомяване на работодателя (т. нар. самоотлъчка).

По силата на чл.121 от КТ работодателят може да командирова работника или служителя за изпълнение на трудовите задължения извън мястото на постоянната му работа, но за не повече от 30 календарни дни без прекъсване. В контекста и на разпоредбата на чл.6, ал.1, т.2 от Наредбата за командировките в страната се считат командировани лицата, които са изпълнявали задълженията си извън границите на населеното място, където е седалището на работодателя. На основание чл.121, ал.1 от КТ заповедта за командироване е задължителна за изпълнение от работника или служителя. Командироването представлява промяна на мястото на работа, уговорено на основание чл.66 от КТ. Работодателят има възможността, когато нуждите на предприятието налагат, да промени едностранно уговореното в трудовия договор място на работа. Преценката за необходимостта от командироване е предоставена на работодателя. Той преценява и кой именно работник или служител да командирова. Възможността за командироване на определен работник или служител не е елемент от длъжностната характеристика на същия, изготвена на основание чл.127, ал.1, т.4 КТ.

За да е законосъобразна обаче заповедта за командироване на служителя, тя следва да съдържа изискуемите реквизити и да урежда всички въпроси, касаещи нормалното протичане на командировката. Тези реквизити на заповедта са уредени в чл.9, ал.1 от Наредбата за командировките в страната и включват: наименованието на предприятието и длъжностното лице, което издава заповедта; трите имена и длъжността на командированото лице; мястото на командироването; задачата, за която лицето се командирова; времетраенето на командировката; командировъчните дневни, пътни и квартирни пари, на които командированият има право; начинът на

пътуването и други данни, които имат значение за определяне правото и размера на командировъчните пътни пари; видът на отчета за извършената работа; необходимостта от заверка на заповедта с подпис на оправомощено длъжностно лице на мястото на командироването. Съгласно чл.215, ал.1 КТ, при командироване по чл. 121, ал. 1 работникът или служителят има право да получи освен брутно си трудово възнаграждение още и пътни, дневни и квартирни пари при условия и в размери, определени от Министерския съвет.

В случая от представената заповед за командироване не са определени финансовите условия на командировката съгласно изложеното изискване. В заповедта е посочено, че квартирните пари са за сметка на „Био Стем Трей“ ЕООД, като на командирования са осигурени нощувки в хотел. Действително съгласно разпоредбата на чл.27 от Наредбата за командировките в страната няма пречка да не се заплащат квартирни пари, когато е ползвана безплатна нощувка в мястото на командировката. Това условие обаче не е изпълнено изцяло, тъй като в заповедта единствено е упоменато, че са осигурени нощувки в хотел, без конкретно да е посочено мястото за нощуване. Упоменатото място за нощуване е уточнено едва с електронно писмо от 05.03.2024 г. /л.190 от делото/, като е посочено, че е направена резервация от конкретния ден. Самата командировъчна заповед, като несъдържаща изискуемите реквизити и неуреждаща всички въпроси, касаещи нормалното протичане на командировката, се явява незаконосъобразна, а според разпоредбата на чл.126, ал.1 т.7 от КТ работникът е длъжен да изпълнява само законните нареждания на работодателя. Неизпълнението на незаконно разпореждане не може да обоснове дисциплинарна отговорност на работника, доколкото и разпоредбата на чл.187, ал.1 т.7 от КТ сочи като дисциплинарно нарушение неизпълнението на законни нареждания на работодателя. В случая неявяването на Д. Р. Д. в мястото на командировката през посочения в Протокола за извършена проверка период (28.02.2024 г., 29.02.2024 г. и 01.03.2024 г.) не се дължи на негово виновно поведение, а на поведението на самия работодател, който не е осигурил нужните условия за изпълнение на възложената на работника/служителя задача, в частност не му е осигурил заплащане на квартирни пари за нощуване в мястото на командировката, респ. не му е осигурил квартира в [населено място], за да може работникът/служителят да нощува в мястото на командировка за целия срок на последната.

От представените доказателства по преписката, включващи отчети за посочените дни, се установява, че работникът/служителят е изпълнявал трудовите си задължения в рамките на определеното работно време и договореното работно място, а не на определеното в командировъчната заповед. В този случай, няма законово основания работодателят да отразява неявяването на работа в [населено място] като „самоотлъчка“ за дните през месец февруари и месец март 2024 г. и да прави удръжка от определеното трудово възнаграждение за посочените месеци. Тези пропуски са отстранени именно чрез даване на задължителни предписания по реда на чл.404, ал.1, т.1 от КТ.

Предвид изложеното съдът приема, че дадените в т.7 и т.8 от Протокол за извършена проверка № П. от 24.04.2024 г. предписания са законосъобразни,

при което жалбата срещу същите следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

При този изход на спора оспорващото дружество дължи на ЮЛ, в структурата на което е ответникът, а именно Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв., съгласно чл. 143, ал.3 от АПК, вр. чл. 37, ал.1 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Водим от гореизложеното и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Административен съд – София-град, Второ отделение, 52 състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „БИО СТЕЙМ ТРЕЙД“ ЕООД, [населено място], депозирана от В. П.-С. от АК – В., с която са оспорени дадените в т.7 и т.8 от Протокол за извършена проверка №П./24.04.2024 г. предписания – работодателят да начисли във ведомост за заплати разликата до пълния размер на дължимото и уговорено трудово възнаграждение на Д. Р. Д. за положения от нея труд през м. февруари 2024 г. (за дните 28 и 29.02.2024 г.) и през м. март 2024 г. (за 01.03.2024 г.), съгласно чл.128, т.1 КТ в срок до 09.05.2024 г.

ОСЪЖДА „БИО СТЕЙМ ТРЕЙД“ ЕООД, [населено място] да заплати на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ деловодни разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 /сто/ лева.

Решението подлежи на обжалване пред ВАС в 14-дневен срок от уведомяване на страните, на които на основание чл.138, ал.3 АПК да се изпрати препис от същото.

СЪДИЯ: